

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Aan de Wethouder Werk & Economie
van de gemeente Vaals
Mr. J.P.M.H. Kompier
Postbus 450
6290 AL VAALS

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
AV/SDA/2011/17632

Datum
Betreft Toetsingscriteria bijstand

Geachte heer Kompier,

U hebt aandacht gevraagd voor de problemen die het "bijstandstoerisme" in uw gemeente veroorzaakt. Ik ben het met u eens dat deze problemen moeten worden aangepakt. In mijn brief van 14 april 2011 aan de Tweede Kamer heb ik een breed pakket van maatregelen aangekondigd om de problemen zoals die zich in uw gemeente voordoen te bestrijden.

Daarnaast constateer ik met genoegen dat er vruchtbaar overleg gaande is tussen u en mijn departement, en het departement van BZK, over de situatie in uw gemeente.

Allereerst is afgesproken om in de gemeente Vaals de samenwerking tussen de gemeente en de IND te versterken. Hierbij zal bij een aanvraag om bijstand door een niet-Nederlander – in voorkomende gevallen - bekeken worden of dit gevolgen heeft voor het verblijfsrecht. Geen rechtmatig verblijfsrecht in Nederland betekent geen recht op bijstand. Ik blijf de ontwikkeling in uw gemeente met belangstelling volgen, ook al omdat uw ervaringen wellicht kunnen worden gebruikt bij andere gemeenten die met soortgelijke problemen te maken hebben.

In het overleg zijn ook de mogelijkheden aan de orde geweest die de huidige Wet werk en bijstand (WWB) biedt om bijstandstoerisme te voorkomen. Tevens is gesproken over de mogelijkheid om de gegevensuitwisseling met de IND te versnellen.

De huidige WWB kent de volgende mogelijkheden om bijstandstoerisme te voorkomen. Ten eerste moeten aanvragen om bijstand van personen die geen ingezetene van Nederland zijn, worden afgewezen. Ten tweede, als de bijstandsgerechtigde vanuit een ander deel van Nederland naar Vaals verhuist, zonder dat hij vóóraf heeft getracht om aldaar zelf in zijn bestaanskosten te voorzien, kan zijn uitkering worden gekort of uiteindelijk zelfs geheel worden geweigerd.

Ter bevestiging van hetgeen ook reeds mondeling met u is gewisseld deel ik daarover het volgende mee.

- a. Nederland heeft slechts een zorgplicht, in de vorm van bijstandsverlening, voor personen die ingezetenen van Nederland zijn. Of iemand ingezetene is, moet naar de omstandigheden worden beoordeeld. Het komt er volgens vaste rechtspraak op aan of deze omstandigheden van dien aard zijn, dat een duurzame band van persoonlijke aard bestaat tussen de betrokkene en Nederland. De enkele inschrijving in de Gemeentelijke Basis Administratie is niet voldoende om op voorhand "ingezetenschap" aan te nemen.
- b. Als een bijstandsgerechtigde vanuit een ander deel van Nederland naar de gemeente Vaals verhuist, zonder eerst te hebben getracht daar werk te vinden, toont hij onvoldoende verantwoordelijkheidsbesef bij het vinden van werk. De gemeente moet dan een verlaging op de bijstand toepassen tenzij iedere vorm van verwijtbaarheid bij de belanghebbende ontbreekt. De wettelijke basis hiervoor ligt in artikel 18 van de WWB (en de uitwerking hiervan in de gemeentelijke verordening). Hierin is opgenomen dat de gemeente de bijstand verlaagt indien de belanghebbende niet of onvoldoende de verplichtingen nakomt die aan het recht op bijstand zijn verbonden. Hieronder valt ook de situatie dat de gemeente van oordeel is dat de belanghebbende onvoldoende besef van de eigen verantwoordelijkheid heeft getoond, bijvoorbeeld omdat hij geen pogingen heeft ondernomen om zelf in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien.

Datum

Onze referentie

AV/SDA/2011/17632

Ik vertrouw er op dat deze uitleg van de WWB eraan bijdraagt het beroep op bijstand te beperken van personen die zich in uw gemeente willen vestigen. Ik ben graag bereid met u te overleggen over verdere samenwerking om het beroep op bijstand in uw gemeente terug te dringen.

Hoogachtend,
de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

H.G.J. Kamp